

Sygn. akt II AKa

Sygn. akt II AKa 415/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA – Małgorzata Janicz (spr.)

Protokolant: – Wiktoria Siporska

przy udziale Prokuratora Renaty Śpiewak

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2023 r.

sprawy z wniosku W. K.

**o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego zatrzymania
na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora**

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 sierpnia 2021 r. sygn. akt XVIII Ko 56/21

**zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, iż zasądzoną od Skarbu Państwa na rzecz
wnioskodawcy W. K. tytułem**

zadośćuczynienia kwotę obniża do 8 000 (ośmiu tysięcy) złotych;

wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 415/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
CZEŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie XVIII Ko 56/21

Podmiot wnoszący apelację

prokurator

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do wysokości zadośćuczynienia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść polegający na przyjęciu, iż kwota 10.000 zł z tytułu zadośćuczynienia (.....), że wysokość tej kwoty jest nadmiernie wygórowana (vide apelacja prokuratora)	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.		
Vide pkt 5.2.1 formularza		
Wniosek		
Obniżenie do kwoty wnioskowanej przez prokuratora	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.		
Vide pkt 5.2.1 formularza		

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE

Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmiana w zakresie pkt 1 zaskarżonego Wyroku, wysokość kwoty zadośćuczynienia	
Zwięźle o powodach zmiany.	
Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: złożona w niniejszej sprawie apelacja prokuratora, pomimo zmodyfikowania na rozprawie na korzyść wnioskodawcy wniosku końcowego co do wysokości zadośćuczynienia, okazała się nieskuteczna co do postulowanej kwoty zadośćuczynienia, chociaż spowodowała obniżenie tej kwoty w wyniku kontroli instancyjnej wyroku Sądu Okręgowego. Na wstępie zauważyć należy, iż skarżący w złożonym środku zaskarżenia nie kwestionuje ustalonego przez sąd meriti stanu faktycznego. Nie kwestionuje więc ani faktu, że zatrzymanie wnioskodawcy W. K. w dniu 28 listopada 2020r zostało uznane postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w	

Warszawie z dnia 05 05 2021r (sygn. akt II Kp 3394/20) za nielegalne, nieprawidłowe i bezzasadne. Nie kwestionuje także tego, iż postępowanie dotyczące zarzutu dokonania przez wnioskodawcę wykroczeń w dniu 28 11 2021r, będących powodem zatrzymania, zostało postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z dnia 25 02 2021r prawomocnie umorzone. Sednem apelacji jest niewspółmiernie wysoka, zdaniem skarżącego, kwota zasądzona na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia. Zauważyć w tym miejscu należy, iż skarżący nie kwestionuje także argumentacji Sądu Okręgowego, która stała za miarkowaniem kwoty zadośćuczynienia (vide str. 2 apelacji), jednak stwierdza, iż kwota zasądzona nie jest „odpowiednia”. Przypomnieć należy, iż dla skarżącego kwotą odpowiednią jest 200 (dwieście) złotych (vide protokół rozprawy przed Sądem Okręgowym -XVIII Ko 56/21 i wniosek prokuratora k. 44 akt postępowania), zmienioną na rozprawie przed Sądem odwoławczym na kwotę 2000 (dwa tysiące) złotych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego obie proponowane przez skarżącego kwoty zadośćuczynienia nie mogłyby zostać uznane za kwoty „odpowiednie”, kwotą taką nie jest także i ta zasądzona w zaskarżonym wyroku , tj 10 000 (dziesięć tysięcy) złotych. Podzielić należy rozważania Sądu meriti zwarte w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, dotyczące elementów ukształtowania wysokości zadośćuczynienia. Tytułem przypomnienia jedynie wskazać należy subiektywne odczucia wnioskodawcy dotyczące sposobu zatrzymania, jak i obiektywny jego przebieg (zatrzymanie przez funkcjonariuszy wyposażonych w pałki, tarcze, kaski ze spuszczoneymi przyłbicami, zastosowanie bolesnych chwytów umożliwiających przeniesienie wnioskodawcy do więźniarki, zakucie w kajdanki – i zdjęcie ich na wyraźne żądanie przybyłej do miejsca zatrzymania Z-cy Rzecznika Praw Obywatelskich i uniemożliwienie tego spotkania w miejscu odosobnionym, bez potencjalnego udziału osób trzecich w tym funkcjonariuszy policji, brak realnych możliwości skorzystania z toalety, wreszcie blisko 6 godzinne zatrzymanie na korytarzu Komendy Policji w większości z zakutymi rękami, towarzyszące wnioskodawcy uczucie zdeptanej godności człowieka i zachwianie poczuciem bezpieczeństwa). Nie bez znaczenia w tej sprawie jest fakt, iż było to kolejne zatrzymanie wnioskodawcy w trakcie pokojowej demonstracji. Za chybiony uznać należy

argument, iż w związku z kolejnym zatrzymaniem odczucia wnioskodawcy i jego poczucie krzywdy miałyby być słabsze. Wręcz przeciwnie, zgodzić się należy, iż zatrzymanie to spotęgowało tylko wrażenie, iż policja, która z mocy prawa jest formacją mającą bronić i służyć społeczeństwu, postępuje w niewłaściwy sposób, naruszając przy tym podstawowe prawa obywatelskie wnioskodawcy, co zostało przecież potwierdzone orzeczeniami właściwych sądów. Przypomnieć wypada, iż swoboda zgromadzeń i prawo do wyrażania w ten sposób swoich poglądów należą do najważniejszych wartości demokratycznego społeczeństwa, a istotą demokracji jest nieskrępowana debata i umożliwienie rozwiązywania problemów właśnie w ten sposób, nie mieści się w tej definicji niezasadne, bezprawne, nieprawidłowe zatrzymanie demonstrującego obywatela. Wszystkie opisane powyżej argumenty przemawiają niewątpliwie za orzeczeniem wysokiej kwoty zadośćuczynienia, musi być ono bowiem adekwatne do doznanej krzywdy, a nie iluzoryczne. Nie może być jednocześnie oderwane od realiów i współczesnych standardów życia w Polsce. Powinno być kwotą ekonomicznie odczuwalną uwzględniającą opisane okoliczności zatrzymania. Z tych wszystkich względów, w ocenie Sądu Apelacyjnego kwota wynikająca z niniejszego orzeczenia, a więc kwota 8 000 (osiem tysięcy) złotych będzie kwotą adekwatną, nie noszącą cech niewspółmierności, kwotą sprawiedliwą.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.

	Pkt.2	Koszty postępowania przejęte na rachunek Skarbu Państwa

PODPIS

Małgorzata Janicz